

**БЮДЖЕТЪТ НАКРАТКО:
БЮДЖЕТ 2020 И СРЕДНОСРОЧНИ
ПЕРСПЕКТИВИ ЗА ПЕРИОДА
2020-2022 Г.**

Информационен бюлетин

Министерство на финансите, дирекция „Бюджет“
Януари 2020 година



УВАЖАЕМИ ЧИТАТЕЛИ,

Министерството на финансите използва различни форми и средства, по които информацията за провежданите от правителството политики да достигат до различни целеви групи.

Информационният бюлетин „Бюджетът накратко: Бюджет 2020 и средносрочни перспективи за периода 2020-2022 г.“ или т.нар. „Бюджет за граждани“ е една от формите, чрез които имате възможността да се запознаете с бюджетния процес. Той Ви представя основните приоритети, заложи в Бюджет 2020 и в Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2020-2022 г. (АСБП 2020-2022), която представлява мотиви към него, и в която с Решение на Министерския съвет № 815 от 2019 г. са одобрени промени, произтичащи от приетия от Народното събрание Закон за държавния бюджет на Република България за 2020 г.

В съответствие със Закона за публичните финанси и в рамките на бюджетната процедура за 2020 г. (включваща етапите, сроковете, разпределението на отговорностите и изискванията за съставянето на средносрочната бюджетна прогноза и на проекта на държавния бюджет) МФ разработи СБП 2020-2022, която беше одобрена с Решение №195 на Министерския съвет от 11 април 2019 г.

В този документ ще Ви запознаем с резултатите от втория етап на процедурата, обхващащ подготовката, разглеждането и одобрението от Министерския съвет на Бюджет 2020 и на актуализираната СБП като мотиви към него (одобрени с Решение №631 на Министерския съвет от 31 октомври 2019 г.), както и одобренията от Народното събрание окончателни бюджетни параметри със Закона за държавния бюджет на Република България за 2020 г. (обн., ДВ, бр. 100 от 20 декември 2019 г., в сила от 1 януари 2020 г.). С Постановление № 381 на Министерския съвет от 30 декември 2019 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2020 г. (обн., ДВ, бр. 2 от 7 януари 2020 г.) приключи бюджетната процедура за 2020 г.

Информираниостта на обществото за бюджетния процес и участието на различни целеви групи в него е ключов фактор за постигане на съответствие на заложените от правителството приоритети с очакванията на гражданите и бизнеса. Участието на обществото не означава пряк ангажимент за участие в бюджетния процес, а предполага различни форми на взаимодействие на правителството с бизнеса, гражданите или по-скоро с техни представителни организации.

Решенията относно бюджета се обуславят от решенията за определяне на приоритетни сектори, области, дейности и проекти както на национално, така и на местно ниво, или с други думи участието на обществото при вземането на решения за политиките косвено влияе и на бюджета. Поради тази причина Министерството на финансите полага усилия в основните бюджетни документи да се търси по-тясна връзка между бюджетните параметри и разходните политики на национално ниво. Разходните политики от своя страна се формират при взаимодействие между ресорните министерства и заинтересованите страни в процеса на тяхното обсъждане и съгласуване – при подготовката на секторни стратегии, планове, законопроекти и

други актове, уреждащи определени обществени отношения. Същото се отнася и за формирането на бюджетите на общините, които се базират на обсъждане с местната общност в процеса на приоритизиране на местните дейности и услуги.

ПРОГНОЗИ, ДОПУСКАНИЯ И ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТНАТА РАМКА

✦ МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА

Макроикономическата прогноза представя очакванията за развитието на основни икономически показатели, свързани с растежа на икономиката, равнището на цените, заетостта и безработицата, чуждестранните инвестиции и други в средносрочен план.

Министерството на финансите изготвя макроикономическа прогноза през пролетта (с цел тя да послужи като основа за планирането на бюджетните параметри в средносрочната бюджетна прогноза) и през есента (за да осигури реалистичното планиране на бюджета за следващата година и АСБП). Това е и официалната икономическа прогноза на правителството на Република България, която се използва за разработването на основните национални бюджетни документи на страната, в т.ч. и за тези, изготвени като част от ангажиментите на държавите-членки на Европейския съюз - Конвергентната програма, Националната програма за реформи и др. Тя включва както отчетни, така и прогнозни данни на основни макроикономически индикатори. Хоризонтът на прогнозата е текущата плюс следващите три години, като при ревизия на някои данни в резултат на промяна на методологията на Евростат се преизчисляват и съответни отчетни данни за предходни години с цел съпоставимост на данните.

Накратко за основните показатели в **пролетната** макроикономическа прогноза:

- Брутен вътрешен продукт (БВП) – правителството ще продължи да създава благоприятни условия за икономически растеж, който се очаква да бъде стабилен в размер на 3,3% за годините от периода 2020-2022 г.;
- Средногодишна инфлация, измерена чрез хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) – прогнозират се намаляващи темпове на инфлация за периода 2020-2022 г. - съответно 2,5%, 2,3% и 2,2%;
- Безработица – активната политика на пазара на труда, както и добрата макроикономическа среда, продължават тенденцията за понижаване на нивото на безработицата до 4,1% през 2020 г., 4% през 2021 г. и 4% през 2022 г.

Накратко за основните показатели в **есенната** макроикономическа прогноза:

- Брутен вътрешен продукт (БВП) – икономическият растеж се очаква да се запази на ниво от 3,3% за годините от периода 2020-2022 г.;

- Средногодишна инфлация, измерена чрез хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) – прогнозира се инфлация в края на 2020 г. от 2,3%, като се очаква леко забавяне в стойностите ѝ - около 2,1% средногодишно;
- Безработица – продължава тенденцията за понижаване на нивото на безработицата до 4,1% през 2020 г., до достигане на около 4% през 2022 г.

Повече информация за прогнозата за основните макроикономически показатели, на чиято база беше разработена бюджетната рамка за периода 2020-2022 г., може да намерите на интернет страницата на Министерството на финансите.

Основни макроикономически показатели (есенна прогноза)

Основни макроикономически показатели	Отчетни данни		Прогноза			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Брутен вътрешен продукт						
БВП (млн. лв.)	102 308	109 695	118 625	126 769	134 915	143 355
БВП (реален растеж, %)	3,5	3,1	3,4	3,3	3,3	3,3
Потребление	3,9	4,6	5,7	5,2	4,5	3,7
Брутообразуване на основен капитал	3,2	5,4	1,9	3,9	3,7	5,8
Износ на стоки и услуги	5,8	1,7	-0,4	2,3	2,5	2,5
Внос на стоки и услуги	7,4	5,7	0,2	4,9	4,2	3,8
Пазар на труда и цени						
Заетост (ЕСС 2010) (%)	1,8	-0,1	0,4	0,2	-0,1	-0,3
Коефициент на безработица (НРС) (%)	6,2	5,2	4,4	4,1	4,0	4,0
Компенсации на един нает (%)	10,5	9,7	8,0	7,4	6,9	6,7
Дефлатор на БВП (%)	3,9	4,0	4,6	3,5	3,0	2,9
Средногодишна инфлация (ХИПЦ) (%)	1,2	2,6	2,5	2,1	2,2	2,1
Платежен баланс						
Текуща сметка (% от БВП)	3,5	5,4	5,2	4,1	3,2	2,5
Търговски баланс (% от БВП)	-1,5	-3,3	-2,7	-3,5	-4,2	-4,7
Преки чуждестранни инвестиции (% от БВП)	3,4	1,9	2,4	2,6	2,6	2,5
Паричен сектор						
МЗ (%)	7,7	8,8	8,4	8,2	8,3	8,3
Вземания от фирми (%)	3,7	7,7	5,9	6,8	8,1	8,3
Вземания от домакинства (%)	6,1	11,2	9,8	8,8	8,4	8,2

Източници: МФ, НСИ, БНБ

✚ ФИСКАЛНА ПОЛИТИКА И ОСНОВНИ БЮДЖЕТНИ ПАРАМЕТРИ

Провеждането на последователна и предвидима фискална политика е от ключово значение за поддържането на устойчивостта на бюджетната рамка и възможност за определяне на бюджетните перспективи в средносрочен план, като се гради на основата на непроменената през последните години цел за постигане и поддържане на балансирана бюджетна позиция. Поетапното намаляване на дефицита и достигане и поддържане на нулево салдо в средносрочен план е позитивна тенденция.

Предвид факта, че постигането и/или поддържането на балансиран бюджет е неизменна цел (и фискално правило), то се планира тя да се постигне през 2020 г. и да остане непроменена в периода до 2022 г.

БЮДЖЕТНИ ПАРАМЕТРИ НА КФП /НАЦИОНАЛНА МЕТОДОЛОГИЯ – КАСОВА ОСНОВА/

В настоящата прогноза се запазват целите за бюджетното салдо, заложи в СБП за периода 2020-2022 г. - достигане до балансирана бюджетна позиция през 2020 г. и запазването ѝ през следващите години. Целта за постигане и поддържане на балансиран бюджет остава непроменена в продължение на няколко поредни цикъла на подготовка на бюджета.

При тези прогнози балансиран бюджет ще се осъществи на ниво на преразпределение на публичните разходи, значително по-ниско от максимално допустимото ниво на разходите по КФП от 40 на сто от БВП съгласно Закона за публичните финанси.

Основни показатели по КФП (2019-2022 г.)

КОНСОЛИДИРАНА ФИСКАЛНА ПРОГРАМА млн. лв./в % от БВП	2019 Очаквано изпълнение	2020 Проект	2021 Прогноза	2022 Прогноза
ПРИХОДИ, ПОМОЩИ И ДАРЕНИЯ	43 542,9	46 836,6	48 387,1	50 153,0
<i>% от БВП</i>	<i>36,7%</i>	<i>36,9%</i>	<i>35,9%</i>	<i>35,0%</i>
ОБЩО РАЗХОДИ И ВНОСКА В ОБЩАЯ БЮДЖЕТ НА ЕС	45 971,9	46 836,6	48 387,1	50 153,0
<i>% от БВП</i>	<i>38,8%</i>	<i>36,9%</i>	<i>35,9%</i>	<i>35,0%</i>
БЮДЖЕТНО САЛДО (+/-)	-2 429,0	0,0	0,0	0,0
<i>% от БВП</i>	<i>-2,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>	<i>0,0%</i>
ФИНАНСИРАНЕ (+/-)	2 429,0	0,0	0,0	0,0

Изразени като процент от БВП, и при приходите, и при разходите за периода 2020-2022 г. се наблюдава тенденция на спад от 36,9% до 35,0%, а в номинален размер параметрите на тези показатели се увеличават, като от 46 836,6 млн. лв. за 2020 г. се очаква да достигнат 50 153,0 млн. лв. през 2022 г.

Приходните и разходните политики в този бюджет са продължение на заложените в СБП за периода 2020-2022 г., като за надграждането с нови са взети предвид както макроикономическите аспекти, така и фискалните възможности за осигуряване на финансиране на приоритетните сектори и за реализиране на хоризонтални мерки, засягащи бюджетната сфера.

ПОЛИТИКА ПО ДЪЛГА

В края на първото полугодие на 2019 г. номиналният размер на държавния дълг намалява до 21,3 млрд. лв., в сравнение с нивото от 22,1 млрд. лв., отчетено в края на 2018 г., а съотношението на държавния дълг към БВП до 18,0%, при 20,1% в края на 2018 г. Въз основа на очакваното изпълнение на дълговите параметри към края на бюджетната година се предвижда държавният дълг да достигне до 22,0 млрд. лв. или под прага на предвиденото в Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г. дългово ограничение.

В структурата на дълга относителният дял на вътрешния държавен дълг от 24,7% (5,5 млрд. лв.) в края на 2018 г. намалява до 22,6% (4,8 млрд. лв.) в края на юни 2019 г., като съответно се увеличава делът на външния държавен дълг от 75,3% до 77,4%.

Въз основа на допусканията, при прогнозно положително нетно дългово финансиране за периода 2020-2022 г., независимо от нарастването на дълга в абсолютна стойност, очакванията са да се запази тенденцията към намаляване на съотношението на държавния дълг спрямо прогнозното ниво на БВП от 18,6% към края на 2019 г. до 17,0% в края на 2022 г., удължаване на средния остатъчен матуритет на дълга, както и увеличение на дела на вътрешния държавен дълг в структурата на дълга (от 24,7% в края на 2018 г. на 43,6% в края на 2022 г.).

БЮДЖЕТНИ ПАРАМЕТРИ НА СЕКТОР „ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ“ / МЕТОДОЛОГИЯ НА ЕВРОСТАТ ESA 2010– НАЧИСЛЕНА ОСНОВА/

Прогнозата при непроменени политики се изготвя на база цикличните движения в икономическите показатели. Тя е обвързана с набор от предположения за политиките и основните икономически и финансови условия, включително валутните курсове, цените на суровините и развитието на международната икономика. Промените, които се наблюдават в бюджетния сценарий при непроменени политики между прогнозните

години, са основно в резултат на промени в икономически и/или демографски показатели, които имат ефект върху фискалните параметри.

При непроменени политики общите правителствени приходи и разходи като дял от БВП за периода 2020-2022 г. са, както следва:

- Приходи – за 2020 г. - 35,8%; за 2021 г. -35,6%; за 2022 г. -35,0%;
- Разходи –за 2020 г. - 35,1%; за 2021 г. -34,7%; за 2022 г. -34,5%.

Предприетите нови мерки, надграждащи политики в приходната и разходната част на бюджета, водят до промяна в прогнозата спрямо базисния сценарий за периода 2020-2022 г.

Дискреционни мерки са всички нови мерки и политики на правителството, които имат въздействие върху бюджетните параметри и основните фискални показатели. Оценяват се всички дискреционни мерки, които правителството изпълнява или възнамерява да изпълнява през указания период, като е отразено допълнителното им бюджетно въздействие за съответната година спрямо предходната. Мерките се отразяват единствено в годината, в която се въвеждат, независимо че въздействието им продължава и през останалите години на прогнозния период.

Ефектът от приходните мерки, планирани на начислена основа, възлиза на 1 364,1 млн. лв. общо за периода 2020-2022 г. и съответно по години е: за 2020 г. - 891,7 млн. лв.; за 2021 г. -438,6 млн. лв.; за 2022 г. -33,8 млн. лв.

Като приходна дискреционна мярка с най-голям ефект е въвеждането на ТОЛ такса с общ ефект от 600,0 млн. лв. за прогнозния период. За 2020 г. се предвижда бюджетен ефект от приходите от ТОЛ такса в размер на 450,0 млн. лв., а през 2021 г. се очаква допълнително увеличение на планираните приходи със 150,0 млн. лв. Останалите дискреционни мерки в приходната част са свързани с приходите от данъците върху доходите на физическите лица и осигурителни вноски вследствие на промяната на минималната работна заплата и на увеличаване на заплатите в бюджетната сфера, в това число на заплатите на педагогическия персонал.

Ефектът от разходните мерки възлиза общо на 3 413,9 млн. лв. за същия период, а по години е, както следва: за 2020 г. - 1 836,1 млн. лв.; за 2021 г. -969,0 млн. лв.; за 2022 г. - 608,8 млн. лв.

Логично голяма част от дискреционните мерки могат да се класифицират както като приходни, така и като разходни. За периода 2020-2022 г. такива са вече споменатите по-горе приходни мерки (въвеждането на ТОЛ такса и приходите от данъците, произтичащи от ръста на доходите), които намират място и при разходните дискреционни мерки с най-голям фискален ефект, както и други, свързани с разходните политики на правителството – в областта на доходите, пенсиите, образованието, социалната политика и отбранителните способности.

В средносрочен план салдото на сектор „Държавно управление“ (на начислена основа), е разчетено, както следва: за 2020 г. – дефицит от 0,1% от БВП и излишък съответно от 0,5% за 2021 г. и 0,1% от БВП за 2022 г.

Планираният размер на бюджетното салдо на сектор „Държавно управление“ ще се реализира при очертаваща се тенденция на относителен спад на общите правителствени приходи и разходи като дял от БВП за периода 2020-2022 г. (с включен ефект от дискреционните мерки), както следва:

- **Общите приходи** като дял от БВП за 2020 г. представляват 36,5%, като се наблюдава тенденция на намаление до 35,0% през 2022 г.
- **Общите разходи** също бележат спад от 36,6% от БВП за 2020 г до 34,9% от БВП за 2022 г.

ПРИОРИТЕТНИ ПРИХОДНИ И РАЗХОДНИ ПОЛИТИКИ

ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА

Основни приоритети:

- Запазване на ниските данъчни ставки за корпоративните данъци и тези на данъците върху доходите на физическите лица;
- Поддържане на устойчиво ниво на бюджетните приходи при запазване на тежестта на данъчното облагане;
- Повишаване на събираемостта и намаляването на дела на сенчестата икономика чрез стимулиране на доброволното изпълнение и предотвратяване на възможностите за укриване и невнасяне на данъци и отклонение от данъчно облагане;
- Намаляване на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите.

Приоритетите на данъчната политика са съобразени с дадената от Съвета на Европейския съюз специфична препоръка към България за подобряването на събираемостта на данъците.

В средносрочен план се предвижда запазване на ниските данъчни ставки на корпоративните данъци и тези на данъците върху доходите на физическите лица, което допринася за повишаване на икономическия растеж и има положително влияние върху търсенето и предлагането на труд.

ПОЛИТИКА ПО ДОХОДИТЕ

По отношение на минималната работна заплата – още в пролетната СБП беше заложено увеличаване на размера на минималната работна заплата през следващите години (от 1 януари 2020 г. на 610 лв., от 1 януари 2021 г. на 650 лв., като размерът от 650 лв. ще се запази и през 2022 г.).

Заложена е мярка за увеличение с 10% на средствата за персонал от 2020 г. в бюджетната сфера, за служителите в Агенцията за социално подпомагане е предвидено

допълнително увеличение на средствата за персонал с 5 000 хил. лв., а за структури в системата на Министерството на земеделието, храните и горите - 10 000 хил. лв.

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

Най-голям дял от публичните разходи за 2020 г. са свързани със социалната политика – 31,6%. Основно средствата са насочени за:

- **хората с увреждания** - общо разчетените средства са 559,5 млн. лв., като е отчетен кумулативният ефект от нарастването на базата и на коефициента при определяне на часовата ставка за положен труд за изчисляване на възнагражденията на личните асистенти по Закона за личната помощ, както и ефектът от увеличението на линията на бедност при определяне на финансовата подкрепа по Закона за хората с увреждания. Очаква се месечна финансова подкрепа да получат около 658 хил. хора с трайни увреждания, от механизма лична помощ да се възползват около 23,4 хил. души, а в мероприятия за рехабилитация и социална интеграция да се включат около 3,6 хил. хора с увреждания;
- **социално включване** – подкрепа за децата и семействата – 541,7 млн. лв. Създаването на Агенция за качеството на социалните услуги ще допринесе за по-добро управление на услугите, контрол и мониторинг, като се очаква в рамките на тези услуги да получат подкрепа децата в риск, майките за раждане и отглеждане на дете, както и учениците, записани в първи клас;
- **подпомагане на уязвимите групи от населението и гарантиране на тяхната социална защита** - чрез по-добра целенасоченост на социалните помощи са предвидени 167,5 млн. лв. за подпомагане решаването на основни жизнено потребности на рисковите групи от обществото, в т.ч. и за целеви помощи за отопление – 121,2 млн. лв., предвидени за 250 хил. лица и семейства;
- **активни мерки на пазара на труда** – 73 млн. лв. за квалификация и за програми за безработни, с което се цели намаление основно на регистрираните безработни младежи и на продължително безработните.

ОСИГУРИТЕЛНА ПОЛИТИКА

За периода 2020-2022 г. по отношение на социално и здравноосигурителните вноски се предвижда запазване на размерите и съотношенията/разпределението им между осигурителите и осигурените лица.

Основните моменти са, както следва:

- Увеличаване на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, съответно за 2020 г. в размер на 610 лв. и 650 лв. за 2021 г. и за 2022 г.;
- Увеличаване на минималния осигурителен доход за регистрираните земеделски стопани и тютюнопроизводители от 400 лв. на 420 лв. от началото на 2020 г.;
- Запазване на максималния осигурителен доход за всички осигурени лица – 3 000 лв.;

- Запазване равнищата на минималните осигурителни доходи по основните икономически дейности и квалификационни групи професии от 2019 г., като се извършва корекция само по отношение на позициите, които са под размера на минималната работна заплата за 2020 г. – 610 лв.;
- Запазване на периода на изплащане на обезщетението за бременност и раждане - 410 дни, както обезщетението за отглеждане на дете до 2-годишна възраст - 380 лв.;
- Запазване на миналогодишните размери на обезщетенията за безработица - минимални - 9 лева на ден, а максимални - 74,29 лева;
- Запазване на режима на изплащане на болничните - първите три дни от работодателя, а след това от държавното обществено осигуряване.

ПЕНСИОННА ПОЛИТИКА

За периода 2020-2022 г. по отношение на пенсионната политика се предвижда:

- стойността на процента (тежестта) по чл. 70, ал. 1 от КСО за всяка една година осигурителен стаж в пенсионната формула се запазва на достигнатото през 2019 г. ниво от 1,2 на сто;
- пенсиите за трудова дейност, отпуснати до 31 декември на предходната година, да се осъвременяват от 1 юли на съответната година по т.нар. „швейцарско правило“ (чл. 100 от КСО) с процент, определен като сбор от 50 на сто от нарастването на осигурителния доход и 50 на сто от индекса на потребителските цени през предходната календарна година. Процентите по чл. 100 от КСО, с които е предвидено да се осъвременяват пенсиите за трудова дейност, са съответно 6,7% за 2020 г., 5,0% за 2021 г. и 4,6% за 2022 г.;
- максималният размер на получаваните една или повече пенсии за 2020 г. е в размер на 1 200 лв. (40 % от максималния осигурителен доход), като се прилага за всички пенсии, без оглед на началната дата на отпускането им.

От 1 юли 2020 г. минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст се увеличава от 219,43 лв. на 250 лв. През 2021 г. и 2022 г. е предвидено размерите на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст, както и на свързаните с нея минимални размери на пенсиите за трудова дейност и добавки, да се увеличават от 1 юли на съответната година с процентите по чл. 100 от КСО, съответно: 5,0% за 2021 г. и 4,6% за 2022 г.

В периода 2020-2022 г. продължава увеличаването на възрастта за придобиване право на пенсия от 1 януари всяка година с по 2 месеца за жените и с по 1 месец за мъжете. Необходимият осигурителен стаж за придобиване право на пенсия и за двата пола продължава да се увеличава с по 2 месеца всяка година до достигане на 36 години за жените и 39 години за мъжете през 2021 г.

ОБРАЗОВАНИЕ

Образованието остава сред основните приоритетни сектори. Средствата от държавния бюджет основно са насочени към:

Средства за предучилищното и училищното образование

- Увеличение на възнагражденията за педагогическия персонал - 360 млн. лв.
- Увеличение на възнагражденията за непедagogическия персонал - 54,5 млн. лв.
- Национални програми за развитие на образованието - 116 млн. лв.
- Развитие на детски градини и училища - 186,1 млн. лв.
- Подпомагане на равния достъп и подкрепа за личностно развитие - 561,1 млн. лв.
- Разширяване на достъпа и обхващане в задължително предучилищно образование на деца навършили 4 години и за подпомагане заплащането на такси – 10 млн. лв.
- Инвестиционна програма за реконструкция и изграждане на нови детски ясли, градини и училища - 70,0 млн. лв.

Очакванията за резултатите в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование са свързани с:

- намаление на дела на преждевременно напусналите образователната система – от 11,6% в програмата за 2019 г. на 11% през 2020 г., до 10,6% през 2021 г., а през 2022 г. – под 10,6%;
- намаление на слабите оценки на 15-годишните по основни учебни предмети – четене – от 39,4% през 2012 г. на 30% през 2020 г. и математика - от 43,8% през 2012 г. на 35% през 2020 г.;
- повишаване на дела на обхванатите в предучилищното възпитание и подготовка деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас от 87,8% през 2012 г. на 90% през 2020 г., както и повишаване на дела на населението на 25-64 навършени години в образование и обучение от 1,7% през 2012 г. на повече от 5% през 2020 г.

Средства за висшето образование

Финансиране на дейности по обучение на студенти и докторанти - 499,2 млн. лв.

Амбициите на правителството в рамките на политиката в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал включват както повишаване на инвестициите в научноизследователската и развойна дейност, така и увеличаване на дела на 30-34 годишните със завършено висше образование от 35% за програма 2019 г. на 36% за 2020 г., на 36,2% през 2021 г. и над този процент през 2022 г.

ОТБРАНА

Поддържането и развитието на националните отбранителни способности и способностите, свързани с колективната отбрана, остава във фокуса на приоритетните направления на разходите за следващите години. Осигурени са необходимите средства за изпълнение на одобрените от Народното събрание инвестиционни проекти, като е спазено изискването за достигане на разходите за отбрана до определения процент от БВП в съответствие с Националния план за повишаване на разходите за отбрана на 2 на сто от БВП на Република България до 2024 г. - в бюджетната рамка за 2020 г. общо

разходите за отбрана възлизат на 1 891,9 млн. лв., което представлява 1,5% от БВП или 4,0% от консолидираните разходи. Съгласно класификацията на НАТО разходите за отбрана за 2020 г. са 2 041,0 млн. лв. или 1,61% от БВП.

ЗДРАВНА ПОЛИТИКА

Считано от 1 януари 2020 г. се предвижда финансирането на медицинските изделия и помощните средства за хората с увреждания да премине към системата на здравеопазването, като се въвежда нов механизъм за тяхното финансиране и предоставяне (в натурално измерение), както и стандарти за качеството им. Предвидените средства за изпълнение на дейности по предоставяне на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, са в размер на 38,0 млн. лв.

По бюджета на Министерството на здравеопазването за 2020 г. са предвидени допълнителни средства за:

- осигуряване на устойчивост на актуализираните през 2019 г. стойности на медицинските дейности за психиатрична помощ, спешни отделения в болниците и за общински лечебни заведения в труднодостъпни и/или отдалечени райони на страната, които са извън обхвата на задължителното здравно осигуряване за лечебните заведения за болнична помощ – 50,0 млн. лв.;
- възнаграждения на персонала на центровете за спешна медицинска помощ с цел да се осигури устойчиво развитие на човешките ресурси и равнопоставен достъп на гражданите до спешна медицинска помощ в подкрепа на приетата от Министерския съвет Концепция за развитие на системата за спешна медицинска помощ в Република България 2014-2020 г. – 10,4 млн. лв.;
- Национална програма „Майчино и детско здраве“ с цел подобряване на здравните услуги за деца и навременното им насочване към необходимия вид диагностика и лечение – 2,2 млн. лв.;
- въвеждане на NAT технология за диагностика на дарената кръв с цел осигуряване на качествени кръвни продукти – 6,1 млн. лв.;
- изграждане на Национална педиатрична болница, като поетапно за дялово участие на държавата са осигурени финансови средства за периода 2020-2022 г., разпределени по години, както следва: за 2020 г. – 30,0 млн. лв., за 2021 г. – 50,0 млн. лв. и за 2022 г. – 20,0 млн. лв.

За гарантиране финансовата стабилност и предвидимост в здравноосигурителната система разходите по бюджета на НЗОК през 2020 г. нарастват с 394,2 млн. лв., от тях за здравноосигурителни плащания (вкл. резерва) – 349,7 млн. лв., за здравни дейности, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, финансирани от държавния бюджет – 40,4 млн. лв. Основна цел е да се осигури достъпна, качествена и своєвременна медицинска помощ на здравноосигурените лица и равнопоставен достъп на лечебните заведения, отговарящи на условията за сключване на договори с НЗОК, за възможността да предоставят медицински и дентални дейности професионално и на високо ниво.

Основните резултати, които се очакват в системата на здравеопазването, са свързани с: намаление на регистрираната годишна заболяемост и смъртност от ваксинопредотвратими заболявания и от туберкулоза; намаление на смъртността от определени групи болести, в т.ч. злокачествени новообразувания, болести на органите на кръвообращението и др.; увеличение на имунизационния обхват на децата съгласно Националния имунизационен календар; увеличение на дела на разходите за извънболнична помощ; увеличение на средната продължителност на предстоящия живот на хората след навършване на 65 годишна възраст; развитие на електронното здравеопазване.

Повече информация за приходните и разходните политики може да намерите в АСБП за периода 2020-2022 г. (РМС № 815 от 2019 г.), която е публикувана на интернет страницата на Министерството на финансите на адрес:

<http://www.minfin.bg/Начало>Бюджет>Бюджет 2020>

Изпратете ни имейл на: budget@minfin.bg, ако желаете да получите допълнително информация относно нашите публикации.